

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 181

van **FREYA PERDAENS**

datum: 9 december 2019

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Vroegere waterwingebieden - Activering

De Provinciale en Intercommunale Drinkwatermaatschappij der Provincie Antwerpen (Pidpa) heeft zestig jaar lang drinkwater opgepompt uit de ondergrond van het valleigebied tussen de Victor Frislei en de natuurlijke waterloop Kleine Schijn. Op 2 juli 2014 werd dit waterwingebied echter stopgezet. Pidpa komt nu terug op haar eerdere beslissing om de buiten dienst gestelde waterwinning in Schoten te verkopen.

De motivatie van Pidpa is de volgende: "Een verkoop is voorlopig niet langer aan de orde. Onze andere zienswijze is een gevolg van de droogte van de laatste jaren en de waterschaarste die hiervan het gevolg is in grote delen van Vlaanderen. In opdracht van de Vlaamse overheid gaan we daarom bekijken of we onze waterwinning opnieuw in gebruik kunnen nemen en wat dit voor investeringen zou vergen. Dit is voorlopig een denkoefening." Vanwege onder meer een milieueffectenrapport, als eerste stap in de aanvraag van nieuwe vergunningen en het feit dat wellicht ook nieuwe installaties gebouwd moeten worden, lijkt een opening van het waterwingebied sowieso wel een werk van lange adem.

1. Pidpa geeft aan in opdracht van de Vlaamse overheid te handelen.

Is de zienswijze van Vlaanderen dat vroegere waterwingebieden terug dienen geactiveerd te worden, of is de vraag algemener om te kijken wat kan gebeuren inzake waterschaarste?

2. Onderzoekt Pidpa naast deze mogelijkheid nog andere mogelijkheden om waterschaarste tegen te gaan?
3. Werd de vraag om mogelijkheden te onderzoeken om waterschaarste tegen te gaan aan alle watermaatschappijen gesteld? Welke mogelijkheden worden door de andere watermaatschappijen onderzocht?
4. Is er in een overkoepelend overleg voorzien betreffende deze mogelijkheden om waterschaarste aan te pakken? Wie zit hierbij aan tafel?

ANTWOORD

op vraag nr. 181 van 9 december 2019

van **FREYA PERDAENS**

1. Er is geen specifieke zienswijze binnen de Vlaamse overheid die gaat richting het heropenen van vroegere drinkwaterwinningen. Dit kadert inderdaad in een algemener strategisch denkkader om oplossingen te vinden om de leveringszekerheid maximaal te verzekeren zelfs in droge periodes met beperkte ruwwaterbeschikbaarheid. Naast het verhogen van de winningscapaciteit is hierin bijvoorbeeld ook aandacht voor het beperkt houden van NRW (non-revenue-water), voor mogelijkheden tot het aanspreken van nieuwe bronnen, het uitbreiden van opslagcapaciteit en het verhogen van de connectiviteit binnen en tussen bevoorradingsgebieden. Het heropenen van de winning in Schoten is een piste die Pidpa onderzoekt met het oog op geografische spreiding van de bronnen, flexibiliteit in de winningsmogelijkheden en benutten van opties rond interconnectiviteit.
2. Pidpa onderzoekt ook volgende mogelijkheden:
 - Verhogen van de onderlinge uitwisselingscapaciteit (bij droogte of calamiteit) tussen Pidpa en water-link.
 - Verlagen van de drinkwatervraag door hergebruik van hemelwater voor laagwaardige toepassingen te promoten bij klanten.
 - Verhogen van de waterbeschikbaarheid door productie van proceswater uit afvalwater.
 - Eigen spoelwaters na zuivering maximaal herinfiltreren.
 - Uitbouw van hemelwaterplan voor verhoging infiltratie in winningsgebieden.
 - Gebruik van overloopwater uit bestaande zandwinningsputten als ruwwater voor de productie van drinkwater.
3. Alle drinkwaterbedrijven kregen een openbare dienstverplichting opgelegd tot het opmaken en cyclisch herzien van een langetermijnvoorzieningsplan voor een periode van 20 jaar ter waarborging van de watervoorziening. Dergelijke plannen dienen de concrete plannen en investeringen, uitgesplitst in winning, zuivering en distributie, te bevatten. Naast de noodzakelijke aandacht voor het asset management, voor de behoefteprognose en voor het borgen van de kwaliteit, is het evident dat er ook aandacht moet zijn voor een eventueel gewijzigde ruwwaterbeschikbaarheid. VMM maakte een evaluatie van de eerste generatie van deze plannen. Deze is beschikbaar op de website van VMM en geeft een overzicht van de voorziene investeringen en onderzoeken die lopen of gepland zijn (https://www.vmm.be/water/drinkwater/drinkwatervoorziening_in_vlaanderen_organisatie_en_een_blik_vooruit_tw.pdf). Tevens worden mogelijke oplossingsrichtingen aangereikt. Enkele voorbeelden daaruit zijn:
 - Ondergrondse opslag van oppervlaktewater voor gebruik tijdens drogere periodes ("aquifer storage and recovery"; ASR)
 - Ontzilting van brak water
 - Verbeterde waterbehandeling zodat oppervlaktewater van lagere kwaliteit gebruikt kan worden voor de productie van water bestemd voor menselijke consumptie.
 - Strategische aanduiding van grondwaterwingebieden als reserve voor gebruik op lange termijn, met passend beschermingsbeleid.
 - Verdere uitbouw van de verbindingsmogelijkheden tussen de drinkwatermaatschappijen.

- Versterkt beschermingsbeleid rond grond- en oppervlaktewaterbronnen voor de openbare watervoorziening op het vlak van kwaliteit en waterbeschikbaarheid
4. Enerzijds is er de werking onder de openbare dienstverplichting waarnaar ik reeds verwees in mijn antwoord op deelvraag 3. Specifiek met betrekking tot ruwwaterschaarste participeren de drinkwaterbedrijven, als lid van de Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid, in de CIW-werking rond waterschaarste en droogte. Daarnaast werd er een werkgroep opgericht waarin de individuele drinkwatermaatschappijen, de koepelorganisatie AquaFlanders en VMM vertegenwoordigd zijn. Deze werkgroep maakt momenteel een overzicht van de projecten die onderzocht worden door de sector en tracht voor elk van deze projecten te kwantificeren welke bijdrage zij zouden leveren aan de robuustheid van het drinkwatersysteem in Vlaanderen.